

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-05-25
Besvaras senast
2022-06-10

Till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:517 Nätjättarnas valpåverkan

Tillkomsten av internet och de växande möjligheterna att överföra, lagra och processa allt större mängder data skapar fantastiska möjligheter att göra livet bättre för hela mänskligheten. Samtidigt går utvecklingen så snabbt att det vid en given tidpunkt kan vara svårt att förutspå hur teknologin kan missbrukas.

Internet är dock på det stora hela oreglerat, och ett antal företag har kunnat utnyttja detta för att bygga upp ett oligopol med nätplattformar som i dag är lika givna i människors kommunikation som de gamla kopparledningarna i våra telefonnät var under andra halvan av förra århundradet.

Det blir samtidigt alltmer uppenbart hur företagen tar sig allt större friheter att styra innehållet och genom sina algoritmer på individbasis bestämma vad vi ska exponeras för. Genom datainsamling sitter de på mängder av information om våra handlingar, val, preferenser, rörelsemönster och relationer. Företagens tekniska möjligheter att lagra och processa all denna data växer samtidigt exponentiellt.

I den internationella debatten diskuteras hur nätplattformarna alltmer lägger sig i politiken och använder sina algoritmer för att påverka såväl den politiska diskursen som direkta val. Eftersom det du exponeras för i mångt och mycket är individanpassat är det dock svårt att upptäcka. En påminnelse om att inte glömma att gå och rösta kan verka oskyldigt, men vad händer om plattformarna levererar denna påminnelse bara till personer de vet har sina politiska preferenser i enlighet med företagets värdegrund. Det har talats mycket om valpåverkan från ryska troll och botar, men vad är det i jämförelse till ideologiskt motiverade nätjättar som omsätter mer än de flesta afrikanska ländernas bnp?

För att nätplattformarnas valpåverkan ska kunna observeras och avslöjas behöver staten ta sitt ansvar, och för ändamålet behövs oberoende forskarlag som i sin tur rekryterar en större mängd internetanvändare som agenter och som frivilligt delar med sig av sin internetanvändning. Jag menar att detta inte behöver ta tid utan borde vara på plats redan i valet i september. Då detta till syvende och sist berör vår demokrati och vårt styrelseskick tycker jag det är förvånande att regeringen hittills varit så ointresserad av dessa frågor.

Med anledning av detta vill jag fråga kulturminister Jeanette Gustafsdotter:

1. Hur ser regeringen på den kritik som framförs internationellt mot nätjättarna med avseende på valpåverkan?
2. Kommer regeringen att vidta några åtgärder för att se till att företagen bakom de större nätplattformarna inte ägnar sig åt valpåverkan?

.....

Josef Fransson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck